

Talousarvion 2027 laadintaohje

Kaupunginhallitus 09.06.2026 § 77
118/02.02.00/2026

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja Leena Sämpi

Kaupunginhallitus vastaa kuntalain 39 §:n mukaan mm. taloudenhoidosta, joten sillä on päävastuu myös talousarvion valmistelusta. Talousarvion ja -suunnitelman laadinnan ohjenuoraksi kaupunginhallitus antaa vuosittain talousarvion laadintaohjeet. Ohjeet sisältävät myös talousarvion laadintaprosessin aikataulutuksen.

Kannuksen kaupungin talouden kehitys

Vuoden 2025 tilinpäätös päättyi 2,14 milj. euroa alijäämäiseksi. Alijäämä syntyi Kotirannan kiinteistön 2,19 milj. euron arvonalentumiskirjauksen vuoksi. Ilman sitä tilinpäätös olisi ollut 48 928 euroa ylijäämäinen. Arvonlennus kirjattiin, koska valtuusto päätti marraskuussa 2025 purkaa rakennuksen ja rakentaa paikalle uuden päiväkodin. Kun huomioidaan se, että vuoden 2024 ylijäämä 373 252 euroa syntyi 1,049 milj. euron suuruisen kehittämisrahaston purkamisen ansiosta, voidaan todeta, että kaupungin taloudellinen tilanne todellisuudessa koheni 725 000 eurolla. Kohentumisen taustalla on tuloveroprosentin nosto sekä toimintakulujen erittäin maltillinen kehitys.

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2025 päättyessä 28,3 milj. euroa eli 5 401 euroa asukasta kohden. Lainakannan keskimääräinen korko tilinpäätöshetkellä oli 2,19 % ja rahoituksen nettokustannukset 0,67 milj. euroa.

Vuoden 2026 talousarvio on 401 000 euroa ylijäämäinen. Talouden lyhytraportin 1.1. – 31.3.2026 mukaan kaupungin talous oli 629 000 euroa alijäämäinen. Tilanne heikkeni edellisvuoden maaliskuusta, jolloin alijäämää oli 93 910 euroa. Taloustilanteen heikentyminen johtuu toimintakulujen kasvusta. Toimintakuluja kasvatti etenkin henkilöstökustannusten nousu kunta-alan sopimuskorotusten myötä. Kiinteistöverotuloista oli maaliskuun loppuun mennessä tilitetty vasta 2 %, eli 80 615 euroa. Mikäli kiinteistöverot kertyisivät tasaisesti, olisi niitä saatu jo n. 900 000 euroa enemmän eikä taloustilanne olisi tässä vaiheessa alijäämäinen. Puolivuotiskatsauksen yhteydessä laaditaan myös tilinpäätösennuste, tämänhetkisten alustavien laskelmien mukaan tilikausi olisi päätymässä niukasti ylijäämäiseksi.

Kaupungin asukasmäärä oli huhtikuun 2026 tilanteessa 5 232. Asukasmäärä vähentyi 18 henkilöllä vuodenvaihteesta. Työllisyystilanne on kehittynyt alkuvuoden aikana myönteiseen suuntaan. Työttömyysprosentti oli maaliskuussa Kannuksessa 8,8 %, Keski-Pohjanmaalla 9,8 % ja koko maassa 12,5 %. Joulukuussa 2025 työttömyysprosentti oli Kannuksessa 10,8 %.

Vuoden 2027 talousarvioraami

Talousarvioraami vuodelle 2027 on laskettu lisäten ulkoisia toimintakulumäärärahoja 1,6 % vuoden 2026 ulkoisten toimintakulujen talousarviotasosta. Ulkoiset toimintatuotot ovat talousarvion 2026 tasossa lisättynä eduskuntavaalien järjestämiseen saatavalla rahoituksella. Raamissa on huomioitu kunta-alan sopimusratkaisun vaikutus toimintakuluihin. Raami on niin sanotussa nollatuloksessa ja vuosikate 1,9 milj. euroa positiivinen.

Kuntaliiton toukokuussa antaman verotuloennusteen mukaan kaupungin verotulot tulevat vuonna 2027 olemaan nykyisillä veroprosenteilla n. 14,86 milj. euroa. Vuodelle 2025 tuloveroprosenttia nostettiin 0,80 prosenttiyksikköä, eli se on nyt 9,70 %.

Valtiovarainministeriö ja Kuntaliitto ovat huhtikuussa 2026 julkaisseet uusimmat laskelmat kuntien valtionosuuksista vuodelle 2027. Kaupungin saamat valtionosuudet tulevat olemaan n. 5,2 milj. euroa ja ne nousevat n. 200 000 euroa vuoden 2026 tasosta. Lopulliset valtionosuustiedot saadaan vasta joulukuussa sen jälkeen, kun talousarvio on jo hyväksytty kaupunginvaltuustossa.

Investoinnit

Investoinnit toteutetaan siten, että ne tukevat strategiassa määriteltyjä strategisia hankkeita. Vuoden 2026 talousarviossa on investointisuunnitelma vuoteen 2031 saakka. Vuosien 2026–2031 investointitaso on sen mukaan yhteensä 14,6 milj. euroa.

Määrärahoilla varaudutaan muun muassa uuden varhaiskasvatusyksikön rakentamiseen, kirjaston tiloihin sekä Takalon koulun saneeraukseen. Varhaiskasvatuksen toimitilojen rakentaminen toteutuu vuosien 2027–2028 aikana. Investointien toteutuessa kaupungin lainakanta ja korkokustannukset tulevat edelleen kasvamaan, joten talousarvion laadinnan yhteydessä päivitettävä, vuoteen 2031 saakka ulottuva viitteellinen investointiohjelma tulee harkita tarkoin.

Toiminnallisten tavoitteiden asettaminen

Kuntalaki edellyttää kunnan toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Valtuuston ja muiden toimielinten on talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksyttävä toimintaa ja taloutta koskevat tavoitteet siten, että kuntastrategiaa toteutetaan ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kannus Juuret elämälle kuntastrategia 2027–2030 hyväksytään kaupunginvaltuustossa 1.6.2026

Talousarviokirjaan sisällytettävät tavoitteet asetetaan niin, että ne ovat konkreettisia ja sopusoinnussa keskenään. Niiden on oltava mitattavissa ja laadun arvioitavissa ja niiden toteutukselle on

asetettava aikataulu. Tavoitteet asetetaan niin, että ne kattavat tehtäväalueen perustehtävät ja ovat toteutettavissa niihin osoitetuilla voimavaroilla. Tavoitteiden saavuttamiseksi määritellään toteutettavat toimenpiteet, joiden tuloksellisuutta seurataan ja arvioidaan. Asetettavien tavoitteiden tulee olla selkeitä, jotta niitä voidaan mitata mahdollisimman yksiselitteisillä ja konkreettisilla mittareilla ja menetelmillä. Mittarit voivat olla määrällisiä tai laadullisia.

Toimielimille asetetaan valtuuston päätettävät strategiset tavoitteet ja tulosalueille asetetaan toimielimien päätettävät operatiiviset tavoitteet sekä esitellään toimenpiteet, joilla asetettuihin tavoitteisiin on tarkoitus päästä. Tavoitteet asetetaan myös kaupungin konserniin kuuluville yhtiöille. Kaikkien talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen raportoidaan puolivuotiskatsauksessa ja tilinpäätöksessä.

Talousarvion 2027 laadintaohje on oheismateriaalina.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy vuoden 2027 talousarvion laadintaohjeen oheismateriaalin mukaisena.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen asiassa.